

Z Kafkovy korespondence

Tento tzv. „Dopis otci“ nebyl nikdy odeslán ani doručen.

[Želízy, listopad 1919]

Milý tatínku,

jednou, bylo to nedávno, ses mě zeptal, proč tvrdím, že z Tebe mám strach. Nevěděl jsem, jako obyčejně, co Ti mám odpovědět, a to zčásti právě kvůli strachu, který z Tebe mám, a zčásti proto, že bych byl musel, abych tento strach odůvodnil, uvést příliš mnoho okolností, a nemohl tedy v ústním projevu zachovat byť i jen jakous takous soudržnost. A jestliže se Ti teď pokouším odpovědět písemně, bude to tak jako tak jen velmi neúplné, protože i při psaní mě ve vztahu k Tobě obtěžují strach a jeho důsledky a protože sám rozsah tématu daleko přesahuje mou paměť a mé chápání.

Tobě celá ta věc vždycky připadala úplně jasná, přinejmenším ses tak o ní přede mnou a před mnoha jinými lidmi, jak se jen kdo nachomýtl, vyjadřoval. Představoval sis to asi takhle: celý život jsi těžce pracoval, všechno jsi obětoval pro své děti, především pro mne, mně v důsledku toho „pečení holubi lítali do huby“, měl jsem naprostou svobodu učit se, co jsem chtěl, neměl jsem žádnou příčinu k starostem o obživu, neboli k starostem vůbec; nevyžadoval jsi za to žádnou vděčnost, vždyť znáš děti, víš, jak „dovedou být vděčné“, ale přece jen jsi očekával aspoň náznak pozornosti, znamení, že se do Tebe dokážu vcítit; místo toho jsem se před Tebou odjakživa schovával, do svého pokoje, ke knihám, k pomateným přátelům, k výstředním myšlenkám; nikdy jsem s Tebou nepromluvil otevřené slovo, nepřišel jsem za Tebou do synagógy, nikdy jsem za Tebou nepřišel na návštěvu do Františkových Lázní, ani jinak jsem neprojevoval smysl pro rodinný život, o obchod ani ostatní Tvé záležitosti jsem se nikdy nestaral, továrnu jsem Ti pověsil na krk a pak jsem Tě v tom nechal, Ottlu jsem podporoval v její umíněnosti, a ačkoli pro Tebe nehnu prstem (ani lístek do divadla Ti nepřinesu), pro cizí lidi se můžu přetrhnout. Kdybys měl svůj úsudek o mně stručně shrnout, pak by se ukázalo, že mi sice nevyčítáš nic přímo neslušného nebo zlého (snad jen s výjimkou mého posledního úmyslu oženit se), ale to, že jsem chladný, jako cizí, nevděčný. A zazlíváš mi to tak, jako by to byla moje vina, jako bych mohl, řekněme otočením nějakého kormidla, dát tomu všemu jiný směr, zatímco Ty na tom nemáš viny ani za mák, leda snad tu, žes na mne byl příliš hodný.

Z Kafka, F. Dopisy Ottle a rodině (1996; přeložil V. Sauděk)

Felice Bauerová

Julie Wohryzková

Dora Diamantová

Milena Jesenská

Kafkův intimní život je dodnes zahalen tajemstvím. Toužil po blízkosti žen a učinil si z nich důvěrné přítelkyně, svěřoval se jim se svými myšlenkami a pocity, psal jim důvěrné dopisy, ale bál se jakýchkoli závazků, které by mohly ohrozit jeho tvorbu. Představa, že by měl žít byt s milovanou bytostí, byla pro něj nesnesitelná.

Zásadními ženami v Kafkově životě byly **Felice Bauerová**, **Julie Wohryzková**, **Milena Jesenská** a **Dora Diamantová** (někdy se uvádí ještě Hedwig Weilerová a Grete Blochová).

Kafkovo dílo je mnohoznačné a nesnadno interpretovatelné, představuje jedinečný fenomén českého kulturního prostoru, jenž ovlivnil české i světové písemnictví. V jeho hledání smyslu lidské existence lze vysledovat duchovní vlivy, které se vzájemně prolínají i střetávají, s mnohými se autor rozchází nebo se snaží je překonat. Obdivoval vůli hledat mravní pravdu, lidské chování a jednání, které vedlo k vítězství dobra a humanismu. Při ztvárňování těchto myšlenek zákonitě narážel na mnohaletý židovský syndrom – pocit „bezdomovectví“ a staleté izolace, která vede k **meditování a duchovní uzavřenosti** (tzv. syndrom ghettu). Tuto uzavřenost Kafka neumí překonat, zoufale trpí, považuje ji

Zaměřte se na **ženy** kolem Kafky – od matky přes sestry až po jeho lásky. Jak a čím jednotlivé dámy ovlivnily jeho život a tvorbu?

Na námět jednoho z Kafkových románových fragmentů natočil režisér **Vladimír Michálek** v roce 1994 film. Jak se film jmenuje a kdo obsadil hlavní role?

Všichni **Kafkovi hrdinové** procházejí nepochopitelnými a krkolomnými životními cestami. Jsou to osamocení, bezmocní jedinci narážející na zeď zbyrokratizované společnosti a podrobující se sebezničující křížové cestě. Nedokážou se nad svým údělem povznést a překonat dosavadní muka.

Pomník Franze Kafky u Španělské synagogy od sochaře Jaroslava Róny, Praha, Staré Město

